

Албанија чека статус кандидата у Европској унији. У фази смо када је на снази Договор о стабилизацији и придруживању. Не постоје политички актери који су против овог циља. Поред тога, постоји широка подршка становништва за наш пут ка Европи - каже у разговору за Данас и ISAC фонд Газменд Турдију, генерални секретар Министарства спољних послова Албаније.

Коментаришући улазак Албаније у НАТО, албански званичник каже:

- Ми не видимо НАТО као искључиво одбрамбени савез, већ као клуб земаља које деле исте вредности. У документима која се тичу безбедности земље, ми нисмо идентификовали ниједну претњу из иностранства. Одлуку да приступимо НАТО нисмо донели руковођени озбиљним одбрамбеним бригама, тако да у НАТО не тражимо само „кишобран“ за одбрану. Ако желите да се придружите клубу, морате да испуните одређене услове. Уколико су они испуњени, то значи да је унутрашња ситуација земље много боља - каже Турдију.

По речима саговорника Данаса, Албанија учествује у неколико мировних мисија. Неке од њих су повезане са НАТО-ом. Најважнија је партиципација у Авганистану, где се налази преко 300 припадника албанске војске - медицинара, затим група за подршку и 60 војника за борбу. Што се тиче мировних мисија УН, Албанија је присутна у Сомалији, где се налазе и француске трупе, и у Ираку, као део Коалиције вољних.

Албанија је као земља са високим процентом муслимана, уз Турску једина европска земља чланица Организације исламске конференције (ОИК). Коментаришући како то утиче на аспирације ка чланству у ЕУ, као и на чланство у НАТО-у, Газменд Турдију каже:

- Наша партиципација у ОИК није контрадикторна са процесом европских интеграција, зато што верујемо да можемо да будемо нека врста моста. Између Европе и исламског света, Албанија је секуларна земља са три главне религијске групе. Ми живимо у миру једни са другима и покушавамо да допринесемо миру ван наших граница, тако да за нас нема контрадикторности између припадности европским и исламским асоцијацијама. Уколико погледамо податке о верским уверењима (следеће године ће бити попис, тако да ћемо тада имати прецизније податке), 70 одсто становништва су муслимани, 12 одсто римокатолици, 18 одсто православци. Ово су подаци од пре Другог светског рата, данас вероватно постоји и одређен број атеиста и агностика, али пошто смо земља са великим бројем муслимана, донета је одлука да учествујемо у ОИК, како би заштитили историјско наслеђе земље - каже саговорник Данаса.

Одговарајући на питање како види тренутне односе Републике Србије и Републике Албаније, Турдију каже:

- У првој половини 2010. године, тадашњи албански министар спољних послова Илир Мета, званично је посетио Београд. Овог пролећа је господин Мета учествовао и на Конгресу Демократске странке у Београду, што је доказ конкретне сарадње на политичком нивоу. Успоставили смо визне олакшице за грађане Србије током претходне године. Учинили смо то први пут пре неколико година, када смо укинули визе у време летњег периода, са циљем промовисања туризма. Влада Србије је недавно такође укинула визе албанским држављанима. Ово су важни и охрабрујући потези, и надам се да ћемо наставити на овај начин - каже Газменд Турдију.

Кад је реч о српско-албанским односима, не може се мимоићи прича о убијању српских и албанских заробљеника на Косову и трговини људским органима. Коментар Газменда Турдијуа поводом свега што се овим поводом чуло у јавности је следећи:

- Карла дел Понте је водила истрагу о томе и нису пронађени докази који би потврдили ове оптужбе. Ми смо пружили комплетну сарадњу и подршку Карли дел Понте. Извештај Дика Мартија не садржи доказе да је било трговине органима. Српски тужитељи су покушали да покрену истрагу и имали су састанак у Тирани. Наш став је да је истрага обављена, али да нису пронађени никакви докази и да српски тужиоци немају надлежност на територији Албаније. Отворени смо за све међународне истраге, али уколико њих не спроводи Србија.

Не можемо то дозволити, као што ни албански тужиоци не могу да истражују на територији Србије. Али остајемо отворени за максималну сарадњу са међународним телима. Пошто докази нису пронађени, ми сматрамо ово питање завршеним.

Игор Новаковић

(Данас)